

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	25.11.2015
	Bystyret	10.12.2015

Stormen – beslutningsprosess og merverdiavgiftsbehandling

Forslag til innstilling

1. Stormen driftes videre med de prinsipper lagt til grunn i PS 14/31 og PS 15/59 med hovedfokus om momsopptimalisering med tanke på investeringen. Det innebærer at kommunens og foretakets hittil praktiserte forståelse av kompensasjonsloven og mva regelverket legges til grunn. Dette innebærer at arrangementer rettet mot et «smalere» publikum» eller «lokalt interesserte» ansees som kompensasjonsberettiget, og at 24 t regelen legges til grunn ved forholdsmessig fordeling av foretakets fellesutgifter og kommunens investeringsutgifter (jfr prinsippene i Skattedirektoratets fellesskriv av 24.05.13).
2. Stormen KF og Rådmannen rapporterer fortløpende tilbake til Bystyret eventuelle endringer som har konsekvenser i forbindelse med merverdiavgiftsbehandlingen.
3. Klargjøring av rutiner og samhandling mellom Bystyret – Rådmann – Foretak m/styrer innarbeides i Rådmannens pågående utredning i forhold til eierstyring i Bodø kommune

Sammendrag

Rådmannen viser til protokoll i Bodø Kontrollutvalgs sak 40/15 og vedtakspunkter hvor Rådmannen bes legge fram en sak for Bystyret som reflekterer dagens drift av Stormen Konserthus når det gjelder behandlingen av merverdiavgift.

Saksopplysninger

Rådmannen viser til følgende politiske saker knyttet til problemstillingen:

19.12.12 Formannskapet	PS12/217 Driftsmodell Stormen
14.02.13 Bystyret	PS 13/10 Driftsmodell Stormen
30.01.13 Formannskapet	PS 13/22 Ad-sak PS 12/217 - Driftsmodell Stormen
14.02.13 Bystyret	PS 13/11 Ad-sak PS 12/217 - Driftsmodell Stormen
05.03.14 Formannskapet	PS 14/27 Driftsorganisering Stormen
27.03.14 Bystyret	PS 14/31 Driftsorganisering Stormen

25.06.14 Formannskapet PS 14/145 Driftsorganisering Stormen –
Status og oppfølging av bystyrets vedtak i PS 14/27
18.06.2015 Bystyret PS 15/59 Stormen – merverdiavgiftsbehandling og prosess

Vedtakene omhandler som kjent **driftsorganisering** og **driftsmodell**. Det er i de ovennevnte saker ikke gjort politisk vedtak om selve merverdiavgiftsbehandlingen, men det er i saksutredningene orientert om merverdiavgift, og det er fattet vedtak om **momsoptimalisering**.

Rådmannen oppfatter at usikkerheten som har oppstått i Bystyre vedrørende hvor viktige beslutninger er tatt, hovedsakelig knytter seg til PS 14/27. Her vedtar Bystyret at foretaket skal være forvalter av FDVU og leieavtalepartner for øvrige aktører, men at utleiemodellen som konsept fortsatt skal ligge til grunn. Momsoptimalisering vedtas som en viktig premiss i det videre planleggingsarbeidet og Bystyre ber om å bli holdt oppdatert i det videre arbeidet. Selve driftsansvaret legges til en annen selskapsform ettersom det overføres fra Stormen Drift AS til Bodø Kulturhus KF. Overføringen skjer altså fra et AS som er innrettet mot regelverket i forhold til ordinært fradrag for moms, til et Kommunalt Foretak (KF), som hovedsakelig opererer innenfor lovverket tilknyttet momskompensasjon.

I PS 14/145 til Formannskapet presiseres en rekke føringer fra Rådmannen ovenfor foretaket når det gjelder innrettingen mot momsproblemstikken. Her er det beskrevet følgende: *«Rådmannen forutsetter at det kommunale foretaket legger opp driften ut fra bystyrevedtak knyttet til merverdiavgiftskompensasjon (og eller ordinært fradrag) som en sentral finansiering av investeringsprosjektet Stormen». Økonomisk vil det fra et avgiftsmessig ståsted lønne seg å tilpasse driften gjennom å optimalisere merverdiavgiftsbehandlingen med fokus på investeringen».*

Rådmannen har hele tiden arbeidet under en forståelse at momsoptimalisering var en faglig svært komplisert problemstilling som Bystyret har delegert til Rådmannen.

Rådmannen oppfatter det dit at Bystyret ikke sår tvil om intensjon eller utfall av det interne møtet avholdt uten politisk deltakelse 25. sep 2014. Her diskuteres momsproblemstillingen mellom deltakere fra Rådmannens økonomistab, representanter fra foretaket, konsulenter fra E & Y samt kommunerevisor. Dette oppfatter Rådmannen som et administrativt møte innenfor mandatet gitt av Bystyret om å sørge for momsoptimalisering rundt driften av Stormen.

Vurderinger

Rådmannen ser at det skulle vært fremmet en sak til politisk behandling senhøsten 2014. Ut fra ansvar og rollefordeling mellom foretak og Rådmann er det foretakets ansvar å få fram en sak, men Rådmannen skulle ha bidratt til dette. Rådmannen orienterte kort i formannskapet i oktober 14, men det ble ikke fremmet skriftlig sak.

Når det gjelder rollefordeling mellom Bystyret – Rådmann og foretak ivaretas dette av Rådmannens arbeid med eierskapspolitikk og eierstyring. Inkludert i dette arbeidet ligger det en presisering av viktigheten av sentrale lover og regler deriblant offentlighetsloven, lov om offentlige anskaffelser med mere. Dokumenter som legges fram for politisk godkjenning av Bystyret vil også definere rammebetingelser og retningslinjer for foretakene med eventuelle unntak kontra direkte ansettelse i Bodø kommune. Dette arbeidet planlegges fullført i løpet av første halvår 2016. Rådmannen oppfordrer imidlertid til at rolle, ansvar, funksjon og myndighet til såkalt politisk administrativt sammensatte styringsgrupper inkluderes i mandat dersom det fra politisk hold nedsettes et eget «Demokratiprojekt». Her ønskes det fra Rådmannens side at det også legges opp til en diskusjon og klargjøring hva som ligger i et arbeidsgiveransvar for Bystyret. Dette gjelder både ovenfor Rådmann med tilhørende 100 % eide selskaper av Bodø kommune.

Rådmannen har hele tiden jobbet med et fokus om å oppfylle Bystyrets vedtak om momskompensasjon som en viktig del av finansieringen av Stormen. Rådmannen har hatt liten fokus på om dette skulle realiseres gjennom ordinært momsfradrag eller gjennom momskompensasjon. For detaljer rundt momsproblematikken i Stormen viser Rådmannen til sak PS 15/59.

Rådmannen oppfatter ikke at Bystyret ønsker å gå tilbake til det som er blitt referert til som «Utleiemodellen». I så tilfelle er det viktig at Bystyret presiserer for Rådmannen og foretaket hva dette innebærer ift driftsprinsipper, momshåndtering med mere.

Rådmannen er usikker og ber nå Bystyret fatte vedtak i forhold til Rådmannens videre arbeid tilknyttet momsoptimalisering. Rådmannen kan frafalle sin posisjon når det gjelder 24 t regelen med konsekvens at ca 60 mill kroner innbetales til Staten i for mye beregnet og utbetalt momskompensasjon. Dette innebærer å rette seg etter Skatteetatens uttalelse av mai 2015 hvor etaten definerer 24 t regelen ikke til å omhandle kultur. Det gjøres oppmerksom på at dette bestrides i flere fagmiljøer og det jobbes aktivt med å utfordre dette standpunktet fra flere hold. Moms på kulturområdet er et tema som nå går igjen på konsultasjonsmøtene mellom KS og Regjeringen.

Rådmannen kan således også gi etter for Skatteetatens strenge tolkning av regelverket knyttet til problemstillingen og tolkningen av hva som er arrangement ment for et samlere publikum eller lokalt interesserte. Dette vil medføre ytterligere bortfall av momskompensasjon i størrelsesorden 20 mill. Konsekvensen av dette vil måtte bygges inn i kommende økonomiplaner.

Rådmannen ønsker imidlertid her å vise til kommunerevisors uttalelser under Stormen høringen hvor hun to ganger presiserte at hun støtter Administrasjonens faglige vurderinger 100 %. Videre at media har skapt et feil bilde av saken og at kompensasjonsmodellen ettersom forutsetningene endret seg, framstår som mer robust og oppfattes som mindre sårbar for gjennomskjæring enn utleiekonseptet. Revisor presiserte også at hun stiller spørsmålsteget ved Skatteetatens tolkning som fremstår som strengere enn den linjen EU selv har lagt seg på.

Rådmannen presiserer at når det gjelder den daglige driften og om foretaket innretter seg etter Rådmannens oppfordringer og Bystyrevedtak, er dette noe Rådmannen har begrenset innsyn i. Det vil videre være urimelig å kreve av Rådmannen at han også skal bære ansvaret for den daglige og tette oppfølgingen av dette. Rådmannen oppfordrer således at Bystyret beslutter at foretaket selv redegjør i en egen sak for hvilket driftskonsept det nå arbeider etter, og hvordan dette harmoniserer med gjeldende momslovgivning. Dette bør Bystyret gjennom styret til foretaket holdes løpende oppdatert på gjennom tertialrapporter og øvrige politiske avrapporteringer til Bystyret fra foretaket.

Konklusjon og anbefaling

Rådmannen ber Bystyre om en presisering på egen rolle i forhold til denne konkrete saken og de problemstillinger som drøftes ovenfor.

Rådmannen vil komme tilbake med en konkret vurdering i forhold til hvilke krav Bystyret skal stille til foretaket når det gjelder beregningsgrad av momskompensasjon ved framleggelse av årsbudsjett for Stormen KF.

Rådmannen vil videre i egen sak drøfte og legge fram en del problemstillinger rundt momskompensasjon og intern håndtering ettersom Skatteetaten synes å legge til grunn en stadig strengere tolkning av dette regelverket.

Rolf Kåre Jensen
Rådmann

Stephan Skjelvan
Kommunaldirektør Økonomi og
Finansavdelingen

Saksbehandler: Stephan Andre Skjelvan

Trykte vedlegg:

<skal fylles ut>

Utrykte vedlegg:

<><Vennligst ikke slett noe etter denne linjen>